

Lausuntopyyntö pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman luonnoksesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja Suomen kansallisen pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman luonnoksesta. Lausuntopyynnön fokus on suunnitelmassa esitetyissä toimialakohtaisissa etenemisvaihtoehdoissa (suunnitelman luku 3) ja kasvihuonekaasujen päästöjen vähennysmenetelmien ja nielujen vahvistamismenetelmien kehitysnäkymissä (suunnitelman luku 4).

Tausta

Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman oikeudellinen perusta tulee ilmastolaista (423/2022). Ilmastolaissa säädetään tavoitteet ja puitteet Suomen ilmastopolitiikan suunnittelulle ja sen toteutumisen seurannalle. Lain 7 §:n mukaan pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma on osa lain määrittämää ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmää ja 9 §:n mukaan valtioneuvosto hyväksyy vähintään kerran kymmenessä vuodessa pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman.

Suomen kansallisen pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman perustana on VTT:n vetämässä Kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan uudet toimet ja -skenaariot (KEITO) -hankkeen mallinnukset ja analyysit. KEITO-hankkeessa on tuotettu neljän erilaista kuvausta, eli pitkän aikavälin skenaariot, kokonaispäästöjen ja maankäyttösektorin päästöjen ja poistumien kehityksestä vuoteen 2055 saakka. Tulokset eivät ole ennusteita, vaan vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia. Linkki KEITO-raporttiin löytyy tämän tekstin alta, kohdasta "Linkit".

Tavoitteet

Päähuomio KEITO-skenaarioissa sekä niiden perusteella mallinnettujen kokonaispäästöjen ja maankäyttösektorin päästöjen/poistumien kehityksissä kiinnitetään ilmastolain tavoitteisiin. Skenaarioita verrataan ilmastolain kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen vähennystavoitteisiin sekä vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteeseen.

Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman tavoitteena on esittää kasvihuonekaasujen vähennystavoitteeseen sekä nielujen aikaansaamien poistumien kasvamistavoitteeseen perustuvat keskeiset toimialakohtaiset etenemisvaihtoehdot. Toinen tavoite on esittää arvio kasvihuonekaasupäästöjen vähennysmenetelmien ja nielujen vahvistamismenetelmien

pitkän aikavälin kehitysnäkymistä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/1453/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/1453/2025.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Aikataulu

Lausuntoaika on 7 - 23.11.2025

Valmistelijat

- Teollisuusneuvos Petteri Kuuva, työ- ja elinkeinoministeriö, petteri.kuuva@gov.fi, p. 0295 064 819
- Johtava asiantuntija Bettina Lemström, työ- ja elinkeinoministeriö, bettina.lemstrom@gov.fi, p. 0295 064 116
- Erityisasiantuntija Petri Hirvonen, työ- ja elinkeinoministeriö, petri.hirvonen@gov.fi, p. 295 047 048
- Neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen, työ- ja elinkeinoministeriö, markku.kinnunen@gov.fi, p. 0295 064 792

Linkit

<https://www.vttresearch.com/fi/uutiset-ja-tarinat/suomella-viela-mahdollisuus-saavuttaa-hiilineutraalisuus-ratkaisevat-paatokset> - (suomeksi, på finska)

<https://publications.vtt.fi/pdf/technology/2025/T443.pdf> - (suomeksi, på finska)

Kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan uudet toimet ja
skenaariot (KEITO) – pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman taustaselvitys

Liitteet:

[Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma_LUONNOS 7.11.2025.pdf](#) - Utkast till långsiktig klimatplan är bara på finska

Jakelu:

ABO Energy
Ahvenanmaan maakuntahallitus| Ålands landskapsregering
Akava
Ammattiliitto Pro |Fackförbundet Pro rf
Autoalan Keskuliitto ry
Autotuoajat -ja teollisuus ry
Baltic Sea Action Group (Elävä Itämeri säätiö sr)
Bioenergia ry
Bios Tutkimusyksikkö
Business Finland
Changemaker
Climate Leadership Coalition ry
Climate Move
Elinkeinoelämän keskusliitto EK | Finlands Näringsliv EK
Elintarviketeollisuus
Energiateollisuus ry | Finsk Energi-industri rf
Energiavirasto | Energimyndigheten
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Södra Österbotten
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus| NTM-centralen i Södra Savolax
Etelä-Savon maakuntaliitto
Fingrid Oyj
Finnwatch ry
Gasgrid Finland Oy
Geologian tutkimuskeskus | Geologiska
forskningscentralen GTK
Green NorthH2 Energy Oy
Greenpeace
Huoltovarmuuskeskus | Försörjningsberedskascentralen
Hämeen ELY-keskus | NTM-centralen i Tavastland
Hämeen liitto

Ilmansuojeluyhdistys
Ilmastopaneeli | Finlands klimatpanel
Ilmastovanhemmat ry | Klimatföräldrarna
Ilmatieteen laitos | Meteorologiska Institutet
Kaakkois-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Södra Finland
Kainuun ELY-keskus | NTM-centralen i Kajanaland
Kainuun liitto
Kaupan liitto | Finsk handel
Kemianteollisuus ry
Keski-Pohjanmaan liitto | Mellersta Österbottens förbund
Keski-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Mellersta Finland
Keski-Suomen liitto
Kestävyyspaneeli | Expertpanel för Hållbar Utveckling
Kierrätysteollisuus ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto | Konkurrens- och konsumentverket KKV
KIVO - Suomen kiertovoima ry
Kolttien kyläkokous
Kuluttajaliitto | Konsumentförbundet ry
Kuntaliitto | Kommunförbundet
Kymenlaakson liitto | Kymmenedalsens förbund
Lapin ELY-keskus | NTM-centralen i Lappland
Lapin liitto | Lapplands förbund
Liikene- ja viestintävirasto Traficom | Transport- och kommunikationsverket
Liikenne- ja viestintäministeriö | Kommunikationsministeriet
Luonnonvarakeskus | Naturresursinstitutet
Luontopaneeli | Finlands Naturpanel
Lähienergialiitto
Maa- ja metsätalousministeriö | Jord- och skogsbruksministeriet
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto | Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
Maan ystävät | Jordens vänner i Finland
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Metallinjalostajat ry
Metsähallitus | Forststyrelsen
Metsäteollisuus ry
Motiva Oy
Natur och Miljö
Neova
Nuorisola ry | Ungdomssektorn rf
Oikeusministeriö | Justitieministeriet
Omakotiliitto | Finlands Egnahemsförbund
Opetus- ja kulttuuriministeriö | Undervisnings- och kulturministeriet
P2X Solutions Oy
Paikallisvoima ry | Lokalkraft
Paliskuntain yhdistys
Palvelualojen työntekijät Palta
Paperiliitto
Pelastakaa lapset ry | Rädda Barnen
Pirkanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Birkaland
Pirkanmaan liitto

Plan International Suomi
Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Österbotten
Pohjanmaan liitto | Österbottens förbund
Pohjois-Karjalan ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Karelen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Österbotten
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Savolax
Pohjois-Savon liitto
Puolustusministeriö | Försvarsministeriet
Puutuoteteollisuus ry
Päijät-Hämeen liitto
Rakennusliitto | Byggnadsförbundet
Rakennusteollisuus RT
Rakli ry
Saamelaiskäräjät
Sahateollisuus ry
Satakunnan ELY-keskus | NTM-centralen i Satakunda
Satakuntaliitto
Sesko ry
Sisäministeriö | Inrikesministeriet
Sitra
Sosiaali- ja terveysministeriö | Social- och hälsovårdsministeriet
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
St1 Nordic Oy
STTK ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK | Finlands Fackförbunds
Centralorganisation
Suomen Aurinkoenergiayhdistys ry
Suomen Biokierto ja biokaasu ry
Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto | Finlands Speditions- och
Logistikförbund rf
Suomen Kaasuyhdistys ry
Suomen Kiinteistöliitto ry | Finlands Fastighetsförbund rf
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry | Finlands Transport och
Logistik SKAL
Suomen luonnonsuojeluliitto | Finlands naturskyddsförbund
Suomen luontoliitto
Suomen lämpöpumppuyhdistys SULPU ry
Suomen sähkökäyttäjät ry
Suomen tekstiili & muoti
Suomen uusiutuvat ry
Suomen ympäristökeskus Syke | Finlands miljöcentral
Suomen Yrittäjät ry | Företagarna
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC
Teknologiateollisuus ry
Teollisuusliitto | Industrifacket
Ulkoministeriö | Utrikesministeriet
Uudenmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Nyland
Uudenmaan liitto | Nylands fördbund
Valtakunnallinen ilmastoyksikkö | Nationell klimatenhet

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT | Forskningscentral
Valtioneuvoston kanslia | Statsrådet
Valtiovarainministeriö | Finansministeriet
Varsinais-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Egentliga Finland
Varsinais-Suomen liitto | Egentliga Finlands förbund
WWF Suomi
Yhdenvertaisuusvaltuutettu | Diskriminerings-ombudsmannen
Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi
Ympäristöministeriö | Miljöministeriet

Lausunnonantajan lausunto

Mitkään vastauskentistä eivät ole pakollisia, joten voit halutessasi vastata vain kannaltasi tarkoituksenmukaisimpiin kohtiin. Myöskään monivalintakysymykset eivät ole pakollisia, mutta niihin vastaaminen nopeuttaa lausuntojen käsittelyä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Lausunnonantajan taho

- ☐ Ministeriö
- ☐ Muu valtiollinen toimija, esimerkiksi virasto
- ☐ Kaupunki, kunta tai maakunta
- ☐ Yritys
- ☐ Tutkimuslaitos, yliopisto tai korkeakoulu
- ☐ Toimiala- ja etujärjestö
- ☐ Yksityishenkilö
- ☐ Muu taho

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

LAUSUNTO

- ☐ Ei lausuttavaa
- ☐ Yhdyn pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman luonnokseen, ei muuta lausuttavaa
- ☐ Yhdyn toisen tahon lausuntoon

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

1) Huomioita pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman taustalla olevista vaihtoehtoisista skenaarioista (suunnitelman luku 2)

2) Huomioita toimialakohtaisista etenemisvaihtoehdoista (suunnitelman luku 3)

3) Huomioita kasvihuonekaasupäästöjä vähentävien ja nieluja vahvistavien menetelmien kehitysnäkymistä (suunnitelman luku 4)

4) Puuttuuko suunnitelmassa kuvattujen kasvihuonekaasupäästöjä vähentävien ja nieluja vahvistavien menetelmien joukosta joku keskeinen menetelmä (suunnitelman luku 4)?

5) Muita huomioita pitkänaikavälin ilmastosuunnitelman luonnoksesta

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Kinnunen Markku
Työ- ja elinkeinoministeriö